

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

נזיר מב

עניין: רובו ככולו

שו"ת חתם סופר או"ח סו"ס קמ

ולפע"ד לא שייך רובו ככולו אלא מתוך כולו, דמסנהדרין ילפינן דבעינן רוב מתוך כל אבל אם לא נתועדו רק רוב סנהדרין אינו כלום, וה"נ לעולם שדינן המיעוט בטר הרוב, אבל כלו בפנינו, כגון יו"ד הוה עדה לדבר שבקדושה ואם ז' מהם לא שמעו קדיש וברכו נמשך המיעוט אחר הרוב, אבל אם רק נתועדו ז' לא אמרינן דבר שבקדושה, וכבר נתעורר מזה הרב המאירי, וכן הצבור רוב שחטאו מביא המיעוט עמהם פר בהוראה, וכן לענין טומאה וטהרה בעשיית פסח, וכן חיות שמיעוט סימנים נגררים בטר רוב דנפק חיותא וכן בכל דוכתא, אבל לאכול פחות מכשיעור או לטבול בפחות מכשיעור ולימא רובו ככולו. לא שמענו. אה"נ אי איתא כאן מ' סאה ורובו כשר ומיעוטו שאובים נמשך אחר הרוב, אבל חסר קורטוב אינו טובל, כנלענ"ד:

פרי עץ חיים - פורים

והנה מה שאמרו רז"ל^(א) שצריך אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, הכוונה היא: כי ידוע שיש ניצוץ של קדושה בכל קליפה המחייה אותה, ואם יסתלקו ממנו לא ישאר לו חיות ויתבטל לגמרי מיד.^(ב)

והנה ביום הגדול הזה, שיש אותו הארה גדולה, אנו רוצין שגם לואת הניצוץ יגיע לו חיות לעצמו, מזה ההארה, אבל לא שיגיע כל כך להאיר לקליפה

(ולזה צריך שישתכר האדם ביום הזה, עד שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, אולי ישגה ויתן ברכה לאותו ניצוץ שבקליפה ויתברך גם הוא, אבל לא תהיה ברכה כוונה שלימה, שאם יהיה כן יגיע לו הרבה, ותתברך גם הקליפה) (נ"א ולכן צריך לומר ברוך המן, להמשיך אור גם לניצוץ ההוא, לכן צריך לאומרו שלא בכוונה אחר שהוא שיכור וכבר יצא מדעתו, ואם היה בכוונה ח"ו יאיר גם אל הקליפה) ולעד"נ, כי כשאנו ממשיכין

שו"ת הלכות קטנות ח"ב

(ג"ג) שאלה מ"ש דזימנין אמרינן רובו של אי' כמוהו כמו בשחיטת סימנים ובמקומות אחרים לא אמרינן: תשובה דבר שיש לו שיעור או מדה או משקל או מנין אין אומרים רובו כמוהו ודי ברובו והראיה בנ"י סאה הוא טובל בנ"י סאה חסר קורטוב אינו יכול לטבול. (ר"ה י"ג.) אם לא מטעם ביטול כגון (יבמות פ"ב:) י"ט סאין שאובין דאוליין בטר רובא כמו בסנהדרין אבל מטעם רובו כמוהו אין שם כלל אלף בסימנים שהרי אגמריה רחמנא שחוט רובא (הולין כ"ח:) אבל כגון (סוכה ל"ב:) שיעור לולב ד' טפחים הדס ג' טפח טפח שליל טפח (גדה כ"ו) לא. ויש בענין שרי"ס א"ה כשתייר רובו שלם ולי"ע גבי רובו של כוס

שו"ת בנין ציון (לבעל הערוך לנר) סי' קפ

חשובה הקשה מר ל"י על מה דאמרינן נזיר (דף מ"ב) זאת אומרת רובו ככולו מה נריך ראי' לזה הרי ככ"מ אזלינן בטר רובא ולחרץ זה רנה לפרש דקמל"ן דנכל מנחת עשה הכוונה בחורה כיון דנעשה רובא הוי ככולו וסיים ער ל"י ולי"ע ויפה עשה להניח בל"ע רלענ"ד אי אפשר לומר כן דכי ס"ד היכי דנחתה החורה שאלל מזה וחסס אכילה נכית שאם אלל רוב כויה ינא משום דרובו ככולו או שנחתה החורה לפדות ככור בחמש סלעים שאם פראו בשלשה ג"כ ינא משום דרובו ככולו אלל ודאי מה דאזלינן בטר רוב לא שייך אלל היכי דהמיעוט מחנגד להרוב כגון גני סנהדרין שדעות המיעוט הם נגד הרוב וע"כ אחת לריך לחפוש דעת החלק האחד נזה אמרינן שדעות הרוב מכריעין דעות המיעוט וכן לענין ביטול המיעוט בטר אמרינן דלא אזלינן לדון ההערונות כהמיעוט לחסור אלל כהרוב להחיד וכן לענין מה דאזלינן בטר רובא נכל בני דמייחין בחולין (דף י"א) שאם אנו מוספקין אם הוא מהמיעוט טרפות או מהרוב שאין טרפות אזלינן בטר רובא וכן בסנהדרין (דף ס"ט) לענין מיעוט אילוניות וביבמות (דף קט"ז) לענין רוב יולדות וכדומה דנכל בני יש מיעוט ורוב מחנגדין זה לזה ואנו דנין לריך נהר הרוב נגד המיעוט אלל היכי שנחתה החורה שיעשה דבר ודאי בעינן כולו ולכן אמרינן נפ"ד בחולין (דף כ"ח) דרובו של כל אי' כמוהו לענין שחיטה הוי הלכה לנשה מסיני דמסנרא לא הוי אמרינן כן וכן אמרינן סוכה (דף ו') דבר חורה רובו ומוקפיד עליו חוץ מיעוטו איט חוץ דזה ג"כ הל"מ כנראה שם דאי לאו הכי היינו אומרים דאפילו המיעוט חוץ אחר שנה הכחוש שצבא נשרו נמים וכן לענין ניצן המעכנץ את המילה שהרי מה שריך לגלות העטרה לא נכחז בכחוש והוא הל"מ ויא"כ הכי נמסר שסגי ברובו אלל אם ה' כחוש בחור' באמת נעינן כאלולא סגי ברובו.

כלליו של דבר שנכל מיקום שנחתה החורה מט' או הזדירה על מעשה שלא לעשות אין הזיווי רק על כולו זללא גם על רובו אם לא במקום שנלחה החורה נפירות כן או ע"י הל"מ שגם רובו ככולו ומה דאמרינן נזיר זאת אומרת רובו ככולו דאורייתא היינו לענין גלות שערות דוקא שכן

